

DIALOG DIALOG

UPROSTŘED EVROPY

XXXII. BRNĚNSKÉ SYMPOZIUM

Kam kráčí středovýchodní Evropa?

Rizika a výzvy na prahu nové doby

22. - 24. března 2024

Program

DIALOG

pátek, 22. března

Nová radnice, Sněmovní sál (Dominikánské náměstí 1)

19.30 Zahájení

Dr. Albert-Peter **Rethmann**, spolk. předseda Ackermann-Gemeinde, Mnichov
doc. Dr. Matěj **Spurný**, předseda Společnosti Bernarda Bolzana, Praha

Zdravice

JUDr. Markéta **Vaňková**, primátorka statutárního města Brna
Jan **Grolích**, hejtman Jihomoravského kraje, Brno
Petra **Dachtler**, zástupkyně německého velvyslance, Praha
Dr. Bettina **Kirnbauer**, velvyslankyně Rakouska, Praha
Dr. Jiří **Šitler**, velvyslanec ČR, Vídeň

20.00 „Kam kráčí středovýchodní Evropa?“

V dialogu:

Eduard **Hulicius**, náměstek ministra zahraničních věcí, Praha
Dr. Kai-Olaf **Lang**, politolog, Nadace pro vědu a politiku, Berlín
Dr. Albert-Peter **Rethmann**, spolkový předseda Ackermann-Gemeinde

Dr. Albert-Peter **Rethmann** (*1960): od roku 2022 spolkový předseda Ackermann-Gemeinde; systemický kouč a firemní poradce; studium teologie v Münsteru, Freiburgu i Římě; 1998–2012 přednášková činnost na různých univerzitách; 2002–2012 profesorem teologické etiky na UK v Praze; 2009–2012 ředitel Institutu světové církve a misie německé biskupské konference ve Frankfurtu nad Mohanem; 2013–2023 jednatel BBT gGmbH v Trieru.

Doc. Dr. Matěj **Spurný**, Ph.D. (*1979): historik a předseda Společnosti Bernarda Bolzana; spoluzakladatel a aktivní člen občanského sdružení Antikomplex; autor mnoha projektů a knih k tématům moderních diktatur, nacionalismu, urbánních a environmentálních dějin a dějin postsocialismu; 2018 habilitace; vyučuje na Univerzitě Karlově a působí v Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR.

JUDr. Markéta **Vaňková** (*1977): primátorka statutárního města Brna od roku 2018, studium práv na Masarykově univerzitě Brno; v roce 2002 rigorosum (JUDr.); v letech 2016–2020 zastupitelka Jihomoravského kraje za ODS.

Jan **Grolich** (*1984): hejtman Jihomoravského kraje od roku 2020; studium práv na Masarykově univerzitě v Brně; v letech 2010–2020 starosta obce Velatice; roku 2016 zvolen do krajského zastupitelstva Jihomoravského kraje za KDU-ČSL; je znám svými dřívějšími výstupy jako stand-up komik.

Petra **Dachtler** (*1968): německá diplomatka, mj. byla také zastupkyní velvyslance v Tunisku a vedoucí referátu OBSE a Rady Evropy v úřadu pro zahraniční záležitosti, od roku 2023 je zástupkyní německého velvyslance v Praze.

Dr. Bettina **Kirnbauer** (*1961): rakouská velvyslankyně v Praze od roku 2020; studium práv; 1986–1998 působila na zastupitelských úřadech v Bernu, Manile, Praze, v zastoupení OSN v Ženevě a v OBSE; v letech 2001–2007 byla generální konzulkou v Curychu a poté byla v období 2012– 2017 vedoucí protokolu na rakouském ministerstvu zahraničí; od roku 2017 do roku 2020 byla vedoucí zahraničního odboru kanceláře rakouského prezidenta.

Dr. Jiří **Šitler**, (*1964): vyslanec ČR ve Vídni, studium historie, doktorát na UK v Praze, 1993 –1997 poradce českého prezidenta Václava Havla. Do roku 2001 docent na UK v Praze, 2000 - 2001 zvláštní vyslanec českého ministerstva zahraničních věcí pro jednání o odškodnění lidí vyslaných na nucené práce, zakládající člen výboru nadace „Vzpomínka, odpovědnost, budoucnost“, na začátku 21. stol. v diplomatických službách v Asii, 2010–2015 velvyslanec v Rumunsku, 2015 - 2020 ve Švédsku, od roku 2022 v Rakousku.

Eduard **Hulicius** (*1980): studium na FSV UK Praha, obor Evropská studia, a obor mezinárodní politika na CERIS Brusel, 2003–2009 tiskové oddělení Evropské lidové strany, v Evropském parlamentu, 2011–2014 – akreditovaný asistent poslankyň EP, 2014–2023 člen kabinetu místopředsedkyně Evropské komise, od 2023 náměstek ministra zahraničních věcí. Soustředí se na fungování institucí EU, rozpočet EU, vnitřní trh, společnou zemědělskou politiku, politiky ochrany spotřebitelů, zdraví a bezpečnosti potravin a otázky vízové a azylové politiky.

Dr. sc. pol. Kai-Olaf **Lang** (*1967) německý politolog; studium oboru veřejné správy v Kostnici; zástupce předsedy skupiny evropské integrace při Nadaci vědy a politiky v Berlíně; členem německých institucí Gesellschaft für Osteuropakunde a Kopernikus-Gruppe. Předmětem jeho výzkumu je mj. zahraniční a bezpečnostní politika Polska, České republiky, Slovenska a Maďarska. Působí také jako člen rady Česko-německého diskuzního fóra.

DIALOG

sobota, 23. března

Hotel International, Konferenční sál (Husova 16)

- 09.00 „**Redefinice vztahů střední a středovýchodní Evropy: Možnosti a zařazení**“
Dr. Péter **Hevő**, politolog, Budapešť
PhDr. Zuzana **Lizcová** PhD., politoložka, Praha
Dr. Uwe **Optenhögel**, politolog a ekonom, Brusel
Dr. Monika **Sus**, politoložka, Varšava
Moderace: Ondřej **Matějka**, politolog, Praha
- 11.30 „**Je západu ještě pomoci?**“
Prezentace oceněných příspěvků 13. Evropské studentské esejistické soutěže
Dr. Albert-Peter **Rethmann**, Doc. Dr. Matěj **Spurný**
a Martin **Kastler** MdEP a.D.
Moderace: Dr. Oliver **Herbst**, žurnalista, Ansbach
- 12.30 oběd

Dr. Péter **Hevő** (*1989): vyučující na katedře pro mezinárodní vztahy a výzkum Evropy na Eötvös-Loránd univerzitě v Budapešti, činný také jako redaktor časopisu Újkor.hu. Středem jeho zájmu jsou maďarsko-německé vztahy, německá zahraniční politika 20. a 21. století a dějiny středoevropských států; autor knihy „Zpátky ke zbraním? Ozbrojené síly a vnější politika znovusjednoceného Německa.“

PhDr. Zuzana **Lizcová**, Ph.D. (*1980): novinářka a akademická pracovnice Institutu mezinárodních studií FSV UK; studium v Praze a Berlíně, 2004–2013 práce v dokumentační redakci České tiskové kanceláře (ČTK), specializace: německy mluvící země a státy středovýchodní Evropy; do 2019 analytička v Asociaci pro mezinárodní otázky (AMO); v současné době spolupracuje jako nezávislá publicistka s českými deníky a dalšími periodiky.

Ondřej **Matějka** (* 1979): 1998–2014 vedoucí a později ředitel sdružení Antikomplex, zakladatel a první ředitel Centra pro politické vzdělávání na Masarykově univerzitě v Brně a docent na Karlově univerzitě v Praze, v letech 2014–2022 zástupce ředitele Ústavu pro studium totalitních režimů (ÚSTR) v Praze, od roku 2023 zastupující ředitel nadace Éduzměna.

Dr. Uwe **Optenhögel** (*1952): víceprezident Nadace pro evropská progresivní studia (FEPS) v Bruselu. Studium v Bonnu, Washingtonu D.C., Hamburku a Lisabonu – dipl. politolog a doktor filozofie (1986). Nakladatel a politický a firemní poradce na volné noze, předtím byl mj. ředitelem evropské kanceláře FES v Bruselu a vedl oddělení mezinárodního dialogu v Berlíně.

Dr. hab. Monika **Sus** (* 1980) docentka politických věd na polské Akademii věd, hostující profesorka v Centru pro mezinárodní bezpečnost na Hertie School v Berlíně a členka Team Europe Direct Poland, kromě toho hostující stipendiantka v Centru Roberta Schumana pro vyšší studia na EUI ve Florencii. Centrem jejího výzkumu je rozhodování a podnikání v zahraniční a bezpečnostní politice Evropské unie. Soustředí se hlavně na oblast mezinárodních vztahů, zejména na šetření vnější bezpečnostní a obranné politiky Evropské unie a institucionální dynamiky mezi nadnárodní a národní úrovní.

Dr. Oliver **Herbst** (*1976): německý žurnalista; redaktor a zástupce ve Fränkische Landeszeitung v Ansbachu; vyučuje na Julius-Maximilians-Universität ve Würzburgu obor německé lingvistiky; hostuje na zahraničních univerzitách.

Martin **Kastler**, MdEP a.D. (*1974): činný v úřadu bavorského státního ministra Erica Beißwengera v Mnichově; v letech 2010–2022 spolkový předseda Ackermann-Gemeinde; v letech 2003–2004 a 2008–2014 členem Evropského parlamentu za CSU; v letech 2013–2022 člen Centrálního výboru německých katolíků.

Dr. Albert-Peter **Rethmann** a Doc. Dr. Matěj **Spurný**, viz. s. 2

XXXII. brněnské sympozium se koná pod záštitou

Markéty Vaňkové, primátorky statutárního města Brna,
a Jana Grolicha, hejtmána Jihomoravského kraje

Srdečně děkujeme!

DIALOG

sobota 23. března

15.00 **Rozhovory a prohlídky** (do 16.00 hodin)

Hotel International

1. Rozhovor s Janem **Blažkem** (dokumentarista, Praha) a promítání filmu „**Odsunuté děti**“ - *Hotel International, Konferenční sál*
2. „**Evropa jako místo rozmanitosti**“ – rozhovor a prohlídka s vedoucím oddělení mezinárodních vztahů Státní umělecké sbírky v Drážďanech, Dr. Jiřím **Fajtem** (historik umění, Drážďany)
moderace: Jan **Šícha**, *Hotel International, sál č. 4 „Lacina“*
3. Komentovaná prohlídka výstavy „**Kulturní mosty v Evropě/Česká a moravská šlechta po roce 1945**“ v Moravském zemském muzeu s Dr. Zuzanou **Jürgens** (jednatelka Spolku Adalberta Stiftera, Mnichov)
Sraz: Foyer Hotelu International, společný odchod na výstavu
4. Rozhovor o díle a životě česko-francouzského literáta **Milana Kundery** v knihovně s Dr. Mojmírem **Jeřábkem**
Sraz: Foyer Hotelu International, společný odchod do knihovny

18.00 **Mše svatá** v jezuitském kostele Nanebevzetí Panny Marie
P. prof. Dr. Thomas **Schwartz**

Jezuitská 8/5

20.00 **Recepce**, Dietrichštejnský palác

Zelný trh 295

Prosíme, abyste se zapsali na účastnické listiny v sobotu od 8.30 hodin v konferenční kanceláři.

Všechny aktivity probíhají v češtině i němčině.

„Odsunuté děti“

Jak vnímaly konec války děti, co si z toho odnesly a jak se rozloučily se svým domovem? Co zažily ve sběrných táborech a vozech pro dobytek během odsunu? Jaké bylo jejich přijetí ve zničeném Německu? Kdy a za jakých okolností mohly znovu navštívit místa svého dětství a kde se dnes cítí být doma? Tyto otázky si pokládá filmový dokument Jana Blažka.

Jan **Blažek** (*1977): publicista, kulturolog a bývalý diplomat. Jako dokumentarista pracuje pro spolek Post Bellum, zejména v oblasti mezinárodní spolupráce. Je scénáristou filmu „Odsunuté děti“.

„Evropa jako místo rozmanitosti“

V roce 2022 se Státní sbírky umění v Drážďanech spolu s Českou sezónou věnovaly tématu "Všechna síla představitosti". V roce 2024 bude v saském zemském hlavním městě vystaven pražský katedrální poklad (Svatovítský poklad). Za oba projekty je zodpovědný Jiří Fajt.

Dr. Jiří **Fajt** (*1960): česko-německý historik umění, autor a kurátor výstav, žije v Berlíně a v Praze; v letech 2014–2019 generální ředitel Národní galerie v Praze. Zabývá se především středověkým a raně novověkým uměním střední Evropy. V posledních letech se stále více zaměřuje také na současné umění a kurátorsky připravuje odpovídající výstavy. Od roku 2021 působí jako vedoucí oddělení mezinárodních vztahů ve Státních sbírkách umění v Drážďanech.

Jan **Šícha** (*1967): historik, novinář, spisovatel; zakládající ředitel Českého centra Mnichov; patřil k studentským vůdcům během sametové revoluce 1989; od roku 1995 byl činný na ministerstvu zahraničí se zaměřením na střední Evropu; byl kurátorem expozice o německy mluvícím obyvatelstvu v českých zemích při Collegium Bohemicu v Ústí n. L.

„Kulturní mosty v Evropě. Česká a moravská šlechta po roce 1945“

Výstava Spolku Adalberta Stiftera Mnichov. Když po roce 1945 někteří šlechtici vytvářeli mosty, aby překonali politické, národní a společenské hranice, vyznačovala se jejich činnost kulturou, lidskostí a křesťanskou vírou. Díky svým rodinným vazbám a příslušnosti k evropským a křesťanským kruhům a vedení zděděným smyslem pro zodpovědnost přispěli nakonec i oni k politickému převratu v roce 1989.

Dr. Zuzana **Jürgens** (*1975): studovala bohemistiku na Karlově univerzitě a habilitovala v roce 2008 svou prací o Bedřichu Fučíkovi. Od roku 2002 žije v Německu; působila jako vyučující české literatury na Univerzitě v Kostnici a na Humboldtově univerzitě v Berlíně. Od roku 2019 pracuje jako jednatelka Spolku Adalberta Stiftera v Mnichově.

Rozhovor o díle a životě česko-francouzského literáta Milana Kundery

V roce 2023 zemřel česko-francouzský spisovatel Milan Kundera. Narodil se roku 1929 v Brně a je považován za jednoho z nejvýznamnějších autorů současnosti. Ve svých dílech se kriticky zabýval reálným socialismem a zastával reformní komunismus. S koncem Pražského jara byl vyloučen ze Svazu československých spisovatelů, ztratil práci a už nesměl publikovat. V roce 1975 emigroval do Francie a mohl volně psát. Jeho nejznámější román „Nesnesitelná lehkost bytí“ byl vydán v roce 1984 a byl přeložen do mnoha cizích jazyků.

Dr. Mojmír **Jeřábek** (*1957): žurnalista, diplomat, překladatel; studium bohemistiky a germanistiky v Brně; v letech 2001–2017 vedoucí oddělení pro mezinárodní vztahy na Magistrátě města Brna; v letech 2017–2022 ředitel Českého centra ve Vídni.

DIALOG

neděle, 24. března

Hotel International, Konferenční sál (Husova 16)

09.30 „Změna je nutná - konsens však čím dál těžší“

Dr. Anselm **Hartinger**, ředitel Muzea dějin města, Lipsko

Dominik **Kretschmann**, ředitel Památníku Nadace Kreisau pro evropské porozumění, Kreisau

Prof. Dr. András **Máté-Tóth**, sociolog, Szeged

Prof. Dr. Thomas **Schwartz**, kněz a ředitel Renovabis, Freising

Vladimír **Špidla**, politik, Praha

moderace: Dr. Zuzana **Jürgens** (Adalbert Stifter Verein, Mnichov)

10.45 pauza na kávu

11.15 pokračování diskuze a otevření diskuze publiku

12.00 oběd, poté odjezd

Na shledanou na XXXIII. brněnském sympoziu (11.-13.04.2025)!

Dr. Anselm **Hartinger** (*1971): německý muzikolog, historik, kurátor výstav, badatel (J.S.Bach) a vedoucí muzea. Po absolvování Thomasovy školy studoval dějiny středověku a novověku a také historickou hudební vědu na univerzitě v Lipsku. Od dubna 2019 působí jako ředitel Muzea dějin města v Lipsku.

Dominik **Kretschmann** (*1972): studium práv v Německu a Rusku, v letech 2002–2004 lektor na právnické fakultě Univerzity Szeged (Maďarsko). V letech 2005–2007 oblastní koordinátor Polska a ČR v Institutu pro zahraniční vztahy, od roku 2007 spolupracovník Nadace Křížová pro evropské porozumění (Polsko), od roku 2012 vedoucí oddělení Památníku Nadace Kreisau.

Prof. Dr. András **Máté-Tóth** (*1957): studium katolické teologie v Szegedu a ve Vídni, promoce a habilitace v pastorální teologii na univerzitě ve Vídni u Paula Zulehnera, v roce 1996 založení a vedení pracoviště pro aplikované náboženské vědy na univerzitě v Szegedi, v roce 1999 předseda katedry náboženských studií. Středem jeho zájmu jsou náboženské a církevní proměny ve středovýchodní Evropě a nové formy religiozity.

Prof. Dr. Thomas **Schwartz** (*1964): římsko-katolický kněz, autor a od roku 2021 ředitel Renovabis. Studium filozofie a teologie v Münsteru, Augsburgu a na Papežské univerzitě Gregoriana, 1990 kněžské svěcení; 1999–2010 vysokoškolský duchovní rádce, 2010–2021 farář, 2001 doktorát z morální teologie na Univerzitě ve Freiburgu; profesor sociální a hospodářské etiky na Ekonomické fakultě Univerzity Augsburg, autor a spoluvůrce různých TV formátů na téma víra, filozofie a věda.

Vladimír **Špidla** (*1951): český politik (ČSSD); v letech 2001–2004 byl předsedou České sociálně demokratické strany, v letech 2002–2004 premiérem ČR a v letech 2002–2010 EU komisařem pro zaměstnanost, sociální věci a rovné příležitosti.

Dr. Zuzana **Jürgens** – viz s. 7

Srdečně děkujeme také našim partnerům a sponzorům:

jihomoravský kraj

Gefördert durch:

Bundesministerium
des Innern
und für Heimat

aufgrund eines Beschlusses
des Deutschen Bundestages

Sdružení
Ackermann-
Gemeinde

Stiftung Kreisau
für europäische Verständigung

Deutsch-Tschechischer
Zukunftsfonds

Česko-německý
fond budoucnosti

Institute of Political History

Progressívne fórum
Progressive Forum